

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

star@star.dk, lkri@star.dk, loro@star.dk og all@star.dk

20. marts 2023 • CB

Hørings svar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om social pension, lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. og lov om individuel boligstøtte (Afskaffelse af indtægtsregulering som følge af pensionistens egen arbejdsindtægt i folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg, justering af reglerne med henblik på mere rimelige pensionsberegninger m.v.)

Lovforslaget består af to dele:

- Afskaffelse af modregningen af egen arbejdsindkomst i folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg
- Justering af regler for pensionsberegningen

Ældre Sagen er overordnet tilfreds med, at der nu fremsættes lovforslag om afskaffelse af modregningen af egen arbejdsindkomst i folkepensionen, så der er klarhed om de regler, der kommer til at gælde med virkning for 2023. Vi er også glade for, at en række regler for pensionsberegningen nu justeres og præciseres. Dog skjuler der sig under titlen ”kodificering af gældende praksis” en lovliggørelse af en ulovlig praksis, som efter Ældre Sagens opfattelse har utilsigtede virkninger. Det bør Folketinget tage stilling til.

Nedenfor følger Ældre Sagens bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Bemærkninger vedrørende afskaffelsen af modregning af arbejdsindkomst

Da lovforslaget om at afskaffe modregningen af en ægtefælle/samlevers arbejdsindkomst blev fremsat i foråret 2022, foreslog Ældre Sagen, at afskaffelsen af modregningen af egen arbejdsindkomst i folkepensionen blev medtaget i lovændringen. Det skete ikke, og vi tager til efterretning, at det ikke er muligt at afskaffe modregningen af egen arbejdsindkomst i selve den pension, der *beregnes og udbetales* i 2023, men at afskaffelsen af modregningen for 2023 sker med tilbagevirkende kraft ved den efterregulering, der foretages i 2024.

Vi savner dog en belysning af de skattemæssige konsekvenser af, at en stor del af folkepensionen for nogle pensionister udbetales i 2024 sammen med folkepensionen for 2024, og en belysning af virkningen på modregning i evt. boligydelse af den ekstra pensionsudbetaling i 2024.

Bortseelse fra både positiv og negativ indkomst ved personligt arbejde

Udover det positive i afskaffelsen af modregningen af egen arbejdsindkomst bemærker vi, at der indføres en ”kongruent udmøntning” af reglerne for modregning, således at arbejdsindkomst ikke indgår i beregningsgrundlaget. Det betyder, at positiv indkomst ikke

modregnes, men også at negativ indkomst ved underskud i egen virksomhed heller ikke kan fratrækkes i anden indkomst. Denne "kongruens" skal også gælde for modregning af en ægtefælle/samlevers indkomst ved selvstændig virksomhed, hvilket er en stramning i forhold til de regler, der blev vedtaget i 2022.

Vi er enige i Beskæftigelsesministeriets vurdering af, at en ordning, der ophæver modregningen for positiv indkomst, men fortsat giver fradrag for negativ indkomst, ikke vil være rimelig. Vi er samtidig tilfredse med, at ændringen først får virkning fra 2024, fordi der er tale om en stramning, der ikke bør have tilbagevirkende kraft.

Definition af indkomst ved personligt arbejde

Med afskaffelsen af modregningen af egen arbejdsindkomst bliver definitionen af indkomst ved personligt arbejde vigtig for at undgå modregning. Det gælder både ved forskudsopgørelsen og ved årsopgørelsen.

Udover løn og overskud af selvstændig virksomhed anses en række overførsler som fx efterløn for at være indkomst ved personligt arbejde, fordi de erstatter en indkomst ved personligt arbejde.

Det er imidlertid ikke altid muligt at udskille de overførsler, der i pensionsmæssig sammenhæng er sidestillet med indkomst ved arbejde, fra andre indkomster.

Vi ser frem til, at opdelingen af indkomst i forskudsopgørelsen i højere grad afspejler, at visse overførsler i pensionsmæssig sammenhæng er arbejdsindkomst.

Herudover undrer Ældre Sagen sig over, at ledighedsydelse i modsætning til fx A-dagpenge, efterløn og fleksydelse ikke er en ydelse, der betragtes som arbejdsindkomst, selvom den erstatter en arbejdsindkomst. Når ledighedsydelse ikke anses for en arbejdsindkomst, kan det medføre modregning i en ægtefælles eller samlevers pension.

Ældre Sagen skal også bemærke, at der er indkomster udover løn og overskud af selvstændig virksomhed, der må betragtes som indkomst ved personligt arbejde, men som i dag behandles forkert i forhold til modregning i pensionen. Det gælder således indkomst ved hobbyvirksomhed, som ikke indberettes som løn eller overskud på årsopgørelsen, fordi skattemyndighederne ikke anerkender skattemæssigt underskud ved denne type virksomhed.

Indkomst ved hobbyvirksomhed er imidlertid resultat af personligt arbejde og falder inden for definitionen i bekendtgørelsen om opgørelse af indkomst ved personligt arbejde, da det er indtægt fra egen virksomhed, i hvis drift den pågældende tager aktivt del, og hvor indtægterne indgår i den personlige indkomst efter § 3, stk. 1, i personskatteloven. Ældre Sagen skal opfordre til, at enten ændres årsopgørelsen, så hobbyvirksomhed kan behandles som arbejdsindkomst i Udbetaling Danmarks pensionssystem, eller Udbetaling Danmark får pligt til at behandle hobbyvirksomhed som arbejdsindkomst, hvis pensionisten dokumenterer, at indkomsten er hobbyvirksomhed, der ikke indgår i årsopgørelsen som løn eller indkomst fra selvstændig virksomhed.

Bemærkninger vedrørende justering

Ældre Sagen hilser det velkomment, at der nu sker en række tiltrængte justeringer og præciseringer.

Opsat pension og modregning af indkomst i perioden med opsat pension

En utilsigtet konsekvens af den ændrede fortolkning af kalenderårsmodellen for pensionister med flere perioder i løbet af et år var, at hvis en folkepensionist opsatte sin

pension og dermed ikke længere var folkepensionist, blev indkomst i perioden, hvor pensionen var opsat, modregnet i perioden med pension.

Denne ”utilsigtede konsekvens” bliver nu rettet, dels ved at indkomst ved personligt arbejde ikke modregnes i folkepensionen, dels ved at ændre modregningen i førtidspension, hvis pensionen gøres hvilende, eller hvis førtidspensionisten efter overgang til folkepension opsætter folkepensionen.

Efter Ældre Sagens opfattelse bør afskaffelsen af modregning have tilbagevirkende kraft, set i lyset af at den daværende beskæftigelsesminister i et notat til Beskæftigelsesudvalget allerede i 2018 oplyste, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering var ved at udarbejde et lovforslag, så den utilsigtede virkning kunne undgås.

De - antageligt relativt få pensionister - der blev ramt af Ankestyrelsens ændrede fortolkning af kalenderårsmodellen bør have mulighed for at anmode om en ændret beregning efter de nye regler. Det gælder fx de pensionister, som efter overgang til folkepension valgte at opsætte pensionen i en periode, hvor de havde mulighed for at påtage sig arbejde af større omfang. Disse pensionister opsatte pensionen i perioden med lønarbejde ud fra den forventning, at arbejdsindtægten i opsætningsperioden ville være uden betydning for pensionsberegningen for resten af året, altså uden for opsætningsperioden, hvilket efterfølgende viste sig at være forkert. Ældre Sagen er bekendt med et eksempel, hvor en pensionist fik et efterbetalingskrav på over 90.000 kr. i 2022 som følge af denne problematik.

Ældre Sagen foreslår derfor, at der i lovforslaget fastsættes en overgangsregel, således at der åbnes mulighed for, at sager af denne type, der er afgjort inden for fx de seneste tre år (pga. forældelsesreglerne) kan genoptages og beregnes på ny efter reglerne i lovforslaget. Som ovenfor nævnt vurderer vi, at det drejer sig om relativt få sager, men med store økonomiske konsekvenser for den enkelte. Til støtte herfor kan henvises til, at hensigten med ændringen i lovforslaget netop er at rette op på reglerne om beregning af pension, så disse bringes i overensstemmelse med intentionen ved indførelsen af opsat pension.

Ændret opgørelse ved ændring af civilstand

Med lovændringen løses et problem for pensionister, der ændrer samlivsstatus, så ændringer i en tidligere ægtefælle/samlevers indkomstforhold i perioden efter samlivets ophør ikke får betydning for pensionsberegningen. Hermed løses et problem, der opstod som følge af Ankestyrelsens ændrede fortolkning af reglerne for opgørelse af indkomsten for pensionister med flere beregningsperioder.

Også her er Ældre Sagen bekendt med eksempler på sager, hvor en pensionist efter samlivsophævelse i løbet af året har fået større efterbetalingskrav som følge af den tidligere samlevers væsentligt forøgede arbejdsindtægt *efter* samlivsophævelsen.

Efter Ældre Sagens opfattelse bør der også her fastsættes nogle overgangsregler, som åbner mulighed for, at sager afgjort efter gældende regler inden for fx de seneste tre år kan genoptages og beregnes på ny efter reglerne i lovforslaget. Dette ud fra de samme hensyn som anført ovenfor.

Kodificering af gældende – ulovlig - praksis

Efter lovforslaget skal der fremover *bortses* fra social pension ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget for regulering af pensionstillægget og fastsættelsen af den personlige tillægsprocent.

Ældre Sagen er tilfreds med forslaget i den forstand, at den praksis, der anvendes i dag, nu bliver lovliggjort.

Vi er derimod ikke enige i, at der er tale om en "kodificering af gældende praksis". Det fremgår af lovbemærkningerne, at efter *en tidligere praksis* blev der givet fradrag for den sociale pension ved indkomstopgørelsen. Da loven først ændres nu, er det Ældre Sagens opfattelse, at den praksis, der har været anvendt i et par år, ikke har nogen lovhjemmel.

Den efter Ældre Sagens opfattelse ulovlige praksisændring har betydet, at indkomsten for et pensionistpar ikke blev opgjort samlet. Det har fx betydet, at en pensionist, der indbetaler mere på sin private pension, end der kan rummes i pensionistens egen personlige indkomst udover folkepensionen, ikke fik overført det resterende beløb til fradrag i ægtefællens indkomst, selvom det klart fremgår af den gældende formulering af loven, at indtægtsgrundlaget for pensionstillægget opgøres "på grundlag af pensionistens og en eventuel ægtefælle eller samlevers *samlede indtægt*", og selvom pensionistens personlige indkomst inklusive den sociale pension, der i henhold til skattelovgivningen er personlig indkomst, oversteg indbetalingen til privat pension.

Med lovforslaget skabes der nu lovhjemmel til den praksis, som Udbetaling Danmark har anvendt. Ældre Sagen er imidlertid i tvivl om, hvorvidt ændringen er hensigtsmæssig.

Hvis et pensionistpar, hvor den ene har en stor privat pension, og den anden har en lille privat pension, ønsker at sikre ægtefællen med den mindste pension ved, at denne indbetaler til sin egen pension med fradrag i den skattepligtige pension, straffes parret med den nu lovliggjorte praksis, fordi der sker modregning af den ene ægtefælles høje pension ved opgørelse af pensionstillægget for begge ægtefæller, mens der ikke bliver givet et tilsvarende fradrag for den anden ægtefælles indbetaling til pension. Hermed kan lovændringen modarbejde et ønske om en mere lige fordeling af pensionsindkomsten, fx for at sikre en efterlevende ægtefælle.

Efter Ældre Sagens opfattelse bør Folketinget tage stilling til denne ændring som en ændring af princippet for opgørelsen af grundlaget for pensionsberegningen for par, ikke blot som en *"kodificering af gældende praksis"*.

Ældre Sagen går ud fra, at kapitalindkomst og aktieindkomst som hidtil opgøres samlet for et par, således at negativ indkomst for den ene pensionist modregnes i den andens positive indkomst.

Ændret behandling af feriepenge, der udbetales for sent

Kalenderårsmodellen betyder, at det har betydning, hvornår feriepenge er indberettet til indkomstregistret. Hvis feriepenge for perioden før overgangen til pension indberettes til indkomstregistret i en måned efter overgangen til pension, modregnes feriepengene i den sociale pension.

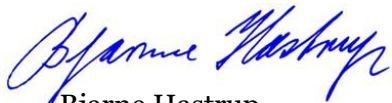
Hidtil har pensionisten været henvist til at rette henvendelse til den tidligere arbejdsgiver eller Skat for at få registreringen i indkomstregistret ændret.

Med lovændringen skal Udbetaling Danmark prøve indsigelser mod indkomstregistrets periodisering, hvis pensionisten kan sandsynliggøre, at indkomsten ikke er korrekt periodiseret i indkomstregistret. Således at udbetaling Danmark kan ændre opgørelsen af indtægtsgrundlaget uden at indkomstregistret er ændret, når der er tale om en ændring inden for kalenderåret.

Hermed opfyldes et løfte fra en tidligere beskæftigelsesminister om, at sagsgangen ikke skal være så vanskelig for pensionisterne, og at der snarest muligt fremsættes et lovforslag, hvori reglerne ændres og præciseres.

Da modregningen af egen arbejdsindkomst i folkepensionen afskaffes med virkning for 2023, vil ændringen især løse et problem for førtidspensionister.

Venlig hilsen

Bjarne Hastrup
Adm. direktør